

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2011-03-10

Närvarande: F.d. justitierådet Inger Nyström, f.d. regeringsrådet Lars Wennerström och justitierådet Eskil Nord.

Tredje inretnadspaketet för el och naturgas

Enligt en lagrådsremiss den 10 februari 2011 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om certifiering av stamnätsföretag för el,
2. lag om certifiering av vissa naturgasföretag,
3. lag om ändring i ellagen (1997:857),
4. lag om ändring i naturgaslagen (2005:403).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Andreas Lindholm och rättssakkunnige Jonas Manole.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslås nya lagar om certifiering av företag som bedriver överföring av el i stamledningar respektive naturgas genom högtrycksledningar. Vidare föreslås ett antal ändringar i ellagen

(1997:857) och naturgaslagen (2005:403). Syftet med förslagen är att genomföra EU:s s.k. tredje inre marknadspaket för el och naturgas.

Förslaget till lag om certifiering av stamnätsföretag för el

3 kap. 2 och 5 §§

Av 2 § framgår bland annat att om nätmyndigheten inte har meddelat beslut inom fyra månader från det att ansökan kom in till myndigheten ska myndigheten anses ha beviljat ansökan. Av 5 § framgår dock att en certifiering ska gälla först sedan myndigheten har meddelat ett sådant slutligt beslut i certifieringsfrågan som avses i 3 kap. 4 §, dvs. efter det att Europeiska kommissionen yttrat sig. Med hänsyn till det nära samband som föreligger mellan bestämmelserna i 2 och 5 §§ förordar Lagrådet att innehållet i 5 § får bilda ett andra stycke i 2 § av följande lydelse:

En certifiering ska gälla först från det att nätmyndigheten har meddelat ett sådant slutligt beslut som avses i 4 §.

3 kap. 9 §

Paragrafen gäller för förfarandet vid omprövning av certifiering. Avsikten är att förfarandet vid en omprövning enligt 7 § ska motsvara förfarandet vid den inledande prövningen av en fråga om certifiering. Varken av direktivet eller av den föreslagna lagtexten framgår något annat än att paragrafen bör omfatta samtliga punkter i 7 §. Förfarandet enligt 2 och 3 §§ kan dock inte tillämpas fullt ut, vilket i lagtexten markerats på så sätt att en anmälan enligt 6 § ska hanteras enligt förfarandet för ansökan "i tillämpliga delar". Enligt Lagrådets mening är det tydligare om det anges vad som ska tillämpas och vad

som inte ska tillämpas. Paragrafens första stycke skulle kunna förtydligas genom att ges följande lydelse:

Vid en omprövning enligt 7 § av en beviljad certifiering ska det förfarande som beskrivs i 2 och 3 §§ tillämpas, med följande avvikelser:

1. certifieringen ska anses bestå ifall fyramånadersfristen i 2 § försuttits,
2. någon anmälan enligt 3 § ska inte göras om omprövningen avslutats inom fyramånadersfristen i 2 § med en återkallelse av certifieringen.

3 kap. 10 §

Av paragrafens underrubrik "Skyldighet att lämna uppgifter" framgår att syftet med paragrafen är att slå fast en skyldighet för ett stam-
nätsföretag eller ett företag som bedriver produktion av eller handel
med el att lämna vissa angivna uppgifter på begäran av Europeiska
kommissionen eller nätmyndigheten. Det kan vidare antecknas att
nätmyndigheten enligt 5 kap. 2 § får meddela de förelägganden som
behövs för att denna lag ska följas och att ett sådant föreläggande får
förenas med vite.

En jämförelse mellan förevarande paragraf och den artikel den sägs
motsvara, artikel 10.7 i elmarknadsdirektivet, ger vid handen att
paragrafen går längre än vad direktivet kräver. I artikeln sägs näm-
ligen endast att tillsynsmyndigheterna och kommissionen får begära
viss i artikel 10 angiven information.

Mot nu angivna bakgrund föreslår Lagrådet att paragrafen justeras
så att den närmare ansluter till artikel 10.7 genom att ges t.ex.
följande lydelse:

Europeiska kommissionen och nätmyndigheten får begära att från ett stamnätsföretag eller ett företag som bedriver produktion av eller handel med el få de upplysningar och få ta del av de handlingar som de anser behövas för att förutsättningarna för certifiering ska kunna bedömas.

Godtas detta förslag bör även underrubriken före paragrafen ändras. Den skulle förslagsvis kunna lyda: Begäran om uppgifter.

Förslaget till lag om certifiering av vissa naturgasföretag

3 kap. 9 §

Lagrådet hänvisar till vad som anförts under 3 kap. 9 § i förslaget till lag om certifiering av stamnätsföretag för el.

3 kap. 10 §

Lagrådet hänvisar till vad som anförts under 3 kap. 10 § i förslaget till lag om certifiering av stamnätsföretag för el.

Viss fråga om bemyndiganden

I flera av de bestämmelser i ellagen och naturgaslagen där det i lagrådsremissen föreslås ett antal ändringar finns sedan tidigare ett antal bemyndiganden där det föreskrivs att regeringen meddelar eller får meddela närmare föreskrifter i olika avseenden (se bland annat 8 kap. 6 § ellagen och 7 kap. 8 § naturgaslagen). Bemyndigandena är således utformade på det sätt som tidigare förekom närmast när det var fråga om att erinra om regeringens normgivningsbefogenhet enligt 8 kap. 13 § i den äldre regeringsformen (jfr Lavin, Lagrådet och den offentliga makten, 2001, s. 74 f). Bemyndigandena har i stort bibehållits i de nu aktuella paragraferna men på ett par ställen har ordet "närmare" som just ger uttryck för att fråga är om verkställig-

hetsföreskrifter fått utgå utan att detta särskilt kommenterats annat än som att fråga skulle vara om endast redaktionella ändringar (se 3 kap. 17 § och 8 kap. 6 § ellagen samt 3 kap. 9 § och 7 kap. 8 § naturgaslagen). Mot bakgrund härav – samt med beaktande av de bestämmelser som nu gällande regeringsform innehåller rörande delegering av riksdagens normgivningsmakt och regeringens befogenheter att självständigt meddela föreskrifter – finns det anledning att under det fortsatta lagstiftningsarbetet eller i annat sammanhang närmare överväga och kommentera de ändringar i olika bemyndiganden som görs, ävensom att i övrigt se över de bemyndiganden som ellagen och naturgaslagen innehåller.

I övrigt föranleder förslagen inte någon erinran.